

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
 buiten de stad, 8 fr. »
 Een blad afzonderlijk 15 centiem.
 Aankondigingen 15 centiem per druk-
 regel.

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en
 eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

TONGEREN, DEN 21 SEPTEMBER.

Gisteren, 20 september, is de eerste verjaring van de schandelijke overweldiging van Rome door de troepen van den koning van Piëmont.

Die euweldaad geschiedde, gelijk men weet, zonder voorafgaande oorlogsverklaring, zoodat zij enkel als een abt van laffe handieterij, niet als een gevolg van eenen oorlog, is te brandmerken.

De overmacht heeft op 't recht gezegepraald; maar niettemin, hoewel één tegen tien, vochten de verdedigers van den Paus Koning als dapperen ten volle waardig van de heilige zaak, voor welke zij vaderland, familie en vrienden, velen ook gemak, rijkdom en weelde, hadden verlaten.

De katholieke Kerk werd door de verachtelijke boevenstreek van den laaghartigsten aller gekroonde hoofden in droefheid gedompeld, terwijl de belagers van het christendom, de vijanden van het verhevenste gezag, dat in de wereld bestaat, in de handen klaptten. Daarom vernieuwen wij heden onze uitdrukking van rouw voor het schelmisch verraad, voor de verkrachting van het hoogste recht en de rechtvaardigheid.

De Romeinen, hoe zeer als het ware ingesloten in eenen ijzeren kring van soldaten, bespieders, ambtenaren en verklikkers, hebben gedurende de vreemde overheersching, getoonil, welke verachting zij voor het Italiaansch bewind hebben. Stemmingen in de gemeente, feestelijke betoogingen en adressen aan Z. H. Pius IX, giften, ondersteuning en, dit alles, zonder vrees gedaan onder de oogen van eenen overmoedigen, dreigenden vijand, heeft aan de gansche wereld genoegzaam bewezen dat hun hart aan Pius IX, den heiligen Stoel en de Kerk getrouw is gebleven.

En buiten Rome!
 Wel mocht de staatkunde de oogen luiken voor het voltrokken recht; wel mocht de stem van het geschondene recht te vergeefs weerklinken — in alle oorden der beschaafde wereld zijn krachtige toonen opgegaan om de zaak des H. Vaders een gedeelde sympathie te betuigen, en om den naam der gebaanvochten aan de rechtvaardige strengheid der geschiedenis over te leveren.

Toch blijft de hoop levend in het hart der christenen. Heeft Hij, die de Kerk instelde, niet de verzekering gegeven, dat Hij met haar zou geweest zijn « tot het einde der eeuwen? » Verraad en geweld gedijen niet. Het recht kan wel tijdelijk geschonden, niet ontvreemd worden! De getrouwheid der katholieke wereld aan den Pauzelijschen Stoel geeft de waarborg, dat de dag zal komen, waarop de pauzelijsche banier weder vrij en eervol zal wapperen op de muren en poorten van Rome gelijk op het Vaticaan.

Wij willen hopen, dat die dag spoediger zal aanbreeken dan de meesten, mogelijk door verwijfeling beroerd, denken, en herhalen iustischen onbevengden den kreet, die uit elke katholieke borst den doorlichtigen beproefde van het Vaticaan tegengalmt:

« Lieve Pius IX, Paus en Koning! »

De *Moniteur* van gisteren woensdag kondigt de nieuwe tarieven af die te rekenen van den 1° november aanstaande op de ijzeren wegen van den staat zullen in voege komen. Volgens de nieuwe tarieven worden de prijzen voor de kleine afstanden aanzienlijk verminderd, terwijl dezelve verhoogd worden voor de groote afstanden.

Hoeeer de vijanden van het ministerie ook schreeuwen, het is onbetwisbaar dat de hervorming met voldoening door gansch het land zal ontvangen worden.

Wij vernemen dat de plechtige inhuldiging van den eerw. heer Peeters als pastoor-deken van Tongeren, toekomenden maandag, 25 september, om elf uren zal plaats hebben.

Buitenlandsch nieuws.

Koning Willem III van Nederland heeft gisteren den zitting der wetgevende Kamers geopend met eene Troonrede, in dewelke verzekerd wordt dat de buitenlandsche betrekkingen van Nederland overal uitmuntend goed zijn.

Even als de koning van Zweden en Noorwegen, verklaart Neerland's koning de hooge noodwendigheid eener herinrichting der legermacht en eener grondige hervorming van het belastingstelsel.

De jongste groote oorlog heeft nu de veronderde gebreken van de legerinrichtingen voor ieders oogen blootgelegd, niet alleen onder betrek van verbeterde wapens en bevoorradingen

maar ook voor wat den ambulansdienst betreft.

Het is wel verneiderend voor de Fransen, maar tevens eene onbetwisbare waarheid, dat de duitsche troepen in een hun vreemd land beter gekleed, gevoed, gelegerd en genezen werden, dan de fransche troepen in hun eigen land. Het is schier ongelooft, doch een even stellig feit, dat de duitsche officieren beter de binnenwegen in Frankrijk kenden, dan de fransche officieren zelve!

Frankrijk volgt reeds grootendeels de duitsche legervorming en inrichting, en zal gewis nog andere hervormingen zijner strijdmachten invoeren. Geen wonder, dat de Mogendheden van tweede orde dat voorbeeld volgen; zij vooral hebben te vreezen voor de inlijvingszucht van machtiger naburen en moeten onverpoosd een scherp oog in 't zeil, en het ander naar de grenzen gericht houden.

Om die reden gewagen nu al die Vorsten in hunne Troonreden van de noodwendigheid eener legerhervorming. Gelukkig de onzijdige landen, door de wederzijdsche belangen der groote Mogendheden gedekt en beschermd!

Gelukkig België, Zwitserland, Griekenland en Rumenië, waar men, onder de leiding van een goed en volkslievend Staatsbestuur, besparingen kan doen en verbeteringen invoeren ter gunste der burgerij en werkende klassen; waar drie regementen gendarmen en eene wel ingerichte politie meer dan voldoende zijn voor de bewaking en handhaving der openbare rust en orde en, des noods, ter bereijling der grenzen!

Nederland, Zweden en Noorwegen bevinden zich echter niet in zulken toestand; integendeel 't verschil is als dat tusschen dag en nacht, en de verlichte vorsten der beide Staten hebben de noodzakelijkheid eener herinrichting en versterking der landsverdediging beter dan iemand begrepen.

Maar, niettegenstaande die dringende behoefte aan meerdere uitgaven, kondigt koning Willem toch een ontwerp aan ter hervorming van het belastingstelsel, in Nederland, even als in België, vooral onder opzicht van personeele en patentbelastingen, het gebrekkigste en onrechtvaardigste welk ergens bestaat.

En nieuw en belangrijk feit in de jaarboeken der geschiedenis van den voortgang des menschlijken geres, heeft verleden zondag plaats gehad. De inwijding van den spoorweg dwars door den Cenisberg, welke opening Italië langs dien kant met Frankrijk vereenigt, heeft met veel plechtigheid plaats gehad in bijzijn van fransche en italiaanse ministers, diplomaten en hooge overheden. Schitterende redevooringen en geestdriftige toasten zijn bij het banket uitgebracht op de handels- en politieke eendracht van Frankrijk en Italië.

De tunnel van den Cenisberg is inderdaad een tegenhanger van het Suez-kanal, en zaleerlang door de Neerlanders op eene kleinere schaal geëvenaard worden door de hangende spoorwegbrug over het Nieuwe Diep, tusschen Noord-Brabant en Zuid-Holland.

Ziedaar waarachtige reuzenwerken nuttig voor alle landen, voor handel, nijverheid en scheepvaart; bijgevolg nieuwe bronnen van algemeene welvaart.

Mochten de volkeren voortaan geen anderen oorlog meer voeren dan op het gebied der medestreving in kunsten en wetenschappen, in uitvindingen en verbeteringen, in plaats van hun goed en bloed noodeloos en goddeloos te verkwisten in oorlogen en boedermoord!

« Er is niets volmaaks onder de zonne » en « niemand zonder vijand, » zijn twee oudvlaamsche spreek- en waarwoorden. Het is derhalve geenszins bevreemdend dat de wijze en doorlichtige Staatsman, die thans het lot der fransche natie in handen heeft en zoo voorzichtig leidt, beknibbelaers, ja aanranders vindt in de twee overdreven partijen der nationale Vergadering en der dagbladders. De ene wil, kost wat kost, den koningstroon herstellen; de andere wil de roode republiek met de verrijzenis der goddelooze *Commune*: beiden zijn, derhalve een even groot gevaar voor Frankrijk.

Men heeft gezien dat al de Europeesche Mogendheden zich verhaast hebben om Frankrijk gelijk te wenschen met de keus van den heer Thiers als hoofd der uitvoerende macht, zooals zij nu overvrijd hem erkennen als President der fransche Republiek, in de volle overtuiging dat voor den huidigen oogenblik, Thiers alleen in staat is de orde en rust te Frankrijk te doen handhaven.

Zijne duurbaare persoonlijke gevoelens in politiek, zijne vurige verkleeftheid aan het Vorstenhuis des Orleans, zijne eigene studien en genoege heeft de eervol vergrijde en geleerde Staatsman ten offer gebracht op het altaar des Vaderlands; zijn eigen belangen heeft hij ge-

slechtofferd aan de belangen van het fransche volk, aan de redding van het land.

Om die redens wordt Thiers niet alleen door al de partijen in Frankrijk, maar ook door de andere volkeren, zelfs in Duitschland, hoog geacht en vereerd, als een toonbeeld van belanglooze vaderlandsliefde van onpartijdige staatkunde voor 't welzijn van 't algemeen.

Wat Thiers nu op 74-jarigen ouderdom voor Frankrijk gedaan heeft, en nog dagelijks doet, is groots en boven alle beknibbeling verheven: het is de glansrijke bekrooning eener lange en schitterende loopbaan geheel en al aan den dienst van land en volk gewijd.

Eerbied dus voor zulken Staatsman!

De plechtige opening van den fransch-italiaanschen spoorweg, dwars door den Cenisberg geboord, heeft aanleiding gegeven tot politieke toenaderingen, feesten en heildranken welke niet van belang ontbloot zijn.

Men weet waarom dit reusenwerk bestaat. Frankrijk en Italië zijn van elkander gescheiden door het Alpen gebergte. Heden is een tunnel geboord onder den Berg Cenis die deel maakt van de keten der Alpen, zoodat op dit oogenblik de betrekkingen tusschen de twee landen zoo gemakkelijk zijn alsof er geene bergen bestonden.

De fransche admiraal-minister de Rémusat heeft Frankrijk bij die plechtigheid vertegenwoordigd. Eerst bij den koning van Italië in bijzonder gehoor ontvangen, welk echt vriendchaplijk is geweest, heeft hij de twee banketten bijgewoond, door de stad Turijn en Victor-Emmanuel gegeven en waarbij een duizeudal aanzienlijke personen waren uitgenoodigd.

M. de Rémusat heeft tevens eere'dronk gebracht aan den koning van Italië en daarin de vriendchaplijke gevoelens van Frankrijk met treffende bewoordingen uitgedrukt.

Hij zegde onder ander: « Wij allen zijn van » het latijnsche ras en allen vereenigd. Het is » nu de juiste oogenblik ter herinnering der » banden, welke ons vereenigen. . . »

De fransche minister-gezant wenschte daarna den koning en Italië geluk met de doorboring des Cenisbergs, welke een weg van vrede en heil is; hij herinnerde dat Turijn de bakermat was der wedergeboorte van Italië. In naam der fransche Republiek, dronk de rederaar aan de oafhankelijkheid der volkeren en aan de vrijheid. Langdurende en donderende torjuichingen hebben dien toast begroet.

M. Visconti-Vinosta, hoofdminister van Italië heeft dien heildrank beantwoord.

Hij bracht een toast aan het heil der fransche Republiek, aan den President en zijne » ministers, aan de vriendschap van Frankrijk, » aan den vrede, den voortgang en de algemeene » welvaart. »

Ook deze heildrank werd luidrechtig toegejuicht en nog door talrijke anderen gevolgd. De vertegenwoordiger van Duitschland drukte den wensch uit dat een spoorweg over ofwel dwars door den St.-Gothardsberg, de internationale betrekkingen tusschen Frankrijk, Duitschland en Zwitserland eerlang doe aangroeien.

De overkomst van M. de Rémusat, ter bijwoning der inwijding van den Cenis-spoorweg, had zichtbaar eene staatkundige beweging.

Het fransche Staatsbestuur weet dat de italiaansche regering, tijdens en na den fransch-duitschen oorlog, geheime stappen bij Spanje en Portugal heeft gedaan met inzicht om Nizza en Savoyen terug te bekomen. Te Madrid en Lissabon heeft men echter aan dat aas niet gebeten, en integendeel zich verhaast het voorloopige Staatsbestuur van den heer Thiers te erkennen.

Met het oog op alle mogelijke toekomstige gebeurtenissen, heeft prins von Bismark, zoo men weet, Italië overhaald tot de deelneming in eenen bond met Oostenrijk met doelwit om alle oorlogen in ons werelddeel voortaan te beletten.

Men begrijpt, derhalve, dat het fransche Staatsbestuur alle belang heeft bij den voortduur der vriendschappelijke betrekkingen met Italië, welk op zijne beurt zeer wel gevoelt, hoeveel dank het aan Frankrijk schuld is, als welks altoen machtige strijdlegers het schiereiland vrij en vereend hebben gemaakt, terwijl Italië de ondankbare en lijdelijke toeschouwer is gebleven der vreeslijke neerlagen en verliezen der Fransen in den laatste oorlog. Frankrijk heeft er, overigens, groot belang bij, dat het verbond tusschen Italië, Duitschland en Oostenrijk niets beoogt wat nadeelig kunne zijn aan de fransche staatkunde en de fransche belangen.

Men leest in de *Franche-Comté*:

« Wij vernemen dat de opzoeeking van » vurrwapsen, te Dijon, met groote strengheid worden voortgezet. Sedert drie dagen onderzoeken de » Pruisen al de treinen die in de statie aankomen; »

zij dwingen de partikulieren hunne wapens van alle soort af te geven. De oorzaak dezer strenge maatregelen, zouden de verschillende aanslagen zijn, die de verleden week in de Côte-d'Or en de Haute-Saone op afgezondeerde soldaten, zoudeden plaats gehad hebben. »

De benoeming van maarschalk Canrobert tot het bevelhebberschap over 't leger van Bourges, wordt als officieel opgegeven. Men meldt, ofschoon op eene minder stellige wijze, die van generaal Frossard, als algemeen inspekteur der vestingen.

OFFICIEELE DEUGNIETERIJ.

Aan Frankrijk heeft er in het laatst afgeloopen jaar niet ééne kwaal ontbroken: oorlog, ziekte, hongersnood, oproer, brand, plundering, moord, al die rampen hebben saamgespannen om dit ongelukkig land te kwellen en naar den afgrond te slepen. En dewijl Frankrijk alzo lijden was, vond men in de officiele kringen vurige kerels, die op zijn onheil speculeerden en diefstal op diefstal, oneerlijkheden op oneerlijkheden bedreven.

De dagbladen hebben destijds gemeld dat de arme soldaten, die in de koude en honger hun bloed vergoten, niets anders dan schoenen met kartonnen zolen kregen, schoenen die in 24 uren tijds in stukken vielen. Zij hebben ook gemeld hoe schaarsch de levensmiddelen aan de verdedigers van het vaderland bedield werden; maar nu sedert dat er eene commissie benoemd is, om de aangegane kontrakten en leveringen te onderzoeken, komen er dagelijks ongelooftelijke schandalen aan den dag, welke bedreven zijn geweest, zoo voor als na den val van Napoleon.

De maarschalk Lebouf, laatste oorlogs-minister van den gewezen keizer, had in 't Wetgevende Korps verklaard dat « daurende de oorlog een jaar, er zelfs geen knoop aan de slopkousen der soldaten zou ontbroken hebben; » — en de eerste vijandlijkheden waren nog niet begonnen toen alles ontbrak; levensmiddelen, kleederen, geweren enz.

Dan zag men de zonderlingste dingen mogelijk: in plaats van zich tot de wapenmakers te wenden om wapens te koopen, was het tot gedeputeerden, dagbladschrijvers, vrouwspersonen, gelukzoekers van alle slach dat men zich ten einde richtte. Zoo was 't dat het keizerlijk gouvernement 12,000 chassapots kocht van M. Granier de Cassagne, gedeputeerde; 20,000 idem van M. Terme, ook gedeputeerde, 6,000 idem van eene gravin Van de Vyver.

Hoe werden deze aankopen gedaan van personen die geene wapens hadden, dewijl het gouvernement er zich in de engelsche fabrieken kon bezorgen? Eenieder zal het antwoord vinden, want tusschen het fransch gouvernement, dat aankocht, en de engelsche huizen die verkochten, vond men tusschenhandelaars, die zich hunne nuttelooze tusschenkomst zeer duur deden betalen.

Een huis van Londen beweerde ter zijner beschikking te hebben ongeveer 5000 chassapots. Het deed ze aan het fransch gouvernement aanbieden door eenen wapenmaker van Parijs, zekere M. Poirat, wende Soribestraat, 2 ten prijze van 100 fr. per stuk. Welnu, volgens de geschrevene verklaringen van M. Poirat, werd het aanbod niet aanvaard, tenzij op voorwaarde dat het koopkontraat 115 fr. in plaats van 100 fr. per stuk zou vermelden! De leden der bovengemelde commissie hebben, zoo het schijnt, van M. Poirat niet kunnen weten wie die trefelijke tusschenhandelaars waren, die hem den verkoop hadden bezorgd, op voorwaarde dat ze 15 fr. per geweer kregen. Doch de verkoop bestaat.

Den 26 augustus 1870, verbonden zich spekulanten, om aan het keizerlijk ministerie, in den tijd eener maand, 40,000 geweren-Remington te leveren. Er was in de gansche wereld maar een huis dat zulke aanzienlijke hoeveelheden geweren-Remington kon leveren: 't was het huis-Remington zelve, en in de maand augustus, volgens de verklaringen van M. Samuel Remington zelve, waren er slechts 15,000 geweren min of meer afgewerkt. Het ministerie van Napoleon schein met geene ernstige huizen te willen handelen. In plaats van de vollediging der geweren te verhaasten en de levering te verkrijgen dergene die M. Remington in handen had, kocht het ministerie van spekulanten 40,000 geweren die niet bestonden en die deze spekulanten niet zouden in bezit hebben gehad, indien ze bestaan hadden.

De commissie van onderzoek is voornemens de deugenieters rechterlijk te doen vervolgen en hierin zal ze de algemeene goedkeuring verwerven; eene strenge straf moet men opleggen aan degenen die aldus de onheilen des lands te baat hebben genomen, om zich onrechtvaardig te verrijken.